

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobců **a) Ing. Z. H.**, **b) JUDr. J. K.**, a **c) J. S.**, proti žalovanému **Katastrálnímu úřadu v B.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2002, č.j. V-2431/1998-201/3, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 16/2003, o kasační stížnosti žalobkyně JUDr. J.K., zast. Mgr. Milošem Hrdinou, advokátem, AK Praha 1, Klimentská 1515/22, proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2003, č. j. 44 Ca 16/2003-6, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2003, č. j. 44 Ca 16/2003-21.

takto:

I. Kasační stížnost se **zamítá**.

II. Žádnému z účastníků se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatelka včasnou kasační stížností napadá usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6.2.2003, č. j. 44 Ca 16/2003-6, jímž byl odmítnut opravný prostředek (posuzovaný po 1.1.2003 jako žaloba) žalobců, kterým se domáhali přezkoumání rozhodnutí žalovaného ohledně zamítnutí návrhu žalobců na zápis vkladu práv do katastru nemovitostí. Návazně bylo vydáno opravné usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2003, č. j. 44 Ca 16/2003-21, z něhož se podává, že v usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2003, č. j. 44 Ca 16/2003-6 došlo při opisu ke zřejmým chybám, a protože všichni účastníci nepředložili soudu stejnopisy rozhodnutí k opravě, vydal soud k provedení opravy opravné usnesení,

kterým se v původním usnesení za prvé v záhlaví příjmení „H.“ ve třetím řádku opravilo na „H.“, a za druhé se v odůvodnění 3. odstavec na 2. straně původně znějící“ „Napadené rozhodnutí okresního pozemkového úřadu podle § 9 odst. 4 zákona o půdě je rozhodnutím správního orgánu o žádosti žadatele o restituci zemědělských nemovitostí. Restituční věci mají soukromoprávní povahu a nelze jim již poskytnout soudní ochranu ve správním soudnictví podle soudního řádu správního, ale v občanském soudním řízení, a to na základě žaloby, podané podle § 246 a násl. o. s. ř.“ opravil na správné znění: „Napadené rozhodnutí katastrálního úřadu podle § 5 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů je rozhodnutím správního orgánu o vkladu práva do katastru nemovitostí. Rozhodování katastrálního úřadu o vkladu práva do katastru nemovitostí má soukromoprávní povahu a nelze mu již poskytnout soudní ochranu ve správním soudnictví podle soudního řádu správního, ale v občanském soudním řízení, a to na základě žaloby, podané podle § 246 a násl. o. s. ř.“. Rovněž proti tomuto usnesení podala stěžovatelka (ve smyslu § 106 odst. 1, věta první, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s. ř. s.“) opakovaně včasnou kasační stížnost.

V kasační stížnosti (resp. v obou kasačních stížnostech) stěžovatelka uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. s tím, že nezákonnost rozhodnutí spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem, a dále poukazuje na vady řízení, včetně nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost. V kasační stížnosti ze dne 26. 2. 2003 stěžovatelka (kde následně opravila označení žalovaného) nejprve rozporuje skutečnosti, jež byly následně opraveny shora označeným opravným usnesením soudu a dále se podrobně zabývá meritem režimu příslušných vlastnických vztahů, souvisejících s předmětným návrhem žalobců na zápis vkladu práv do katastru nemovitostí. V opakovaně podané kasační stížnosti ze dne 3. 6. 2003 ke shora označenému opravnému usnesení soudu potom stěžovatelka jednak polemizuje s postupem soudu, ve kterém vydal předmětné opravné usnesení a dále, v podstatě totožně jako ve své kasační stížnosti ze dne 26. 2. 2003 podrobně předestírá svůj pohled na režim vlastnických vztahů, souvisejících s předmětným návrhem žalobců na zápis vkladu práv do katastru nemovitostí. Tady potom (obdobně či shodně) stěžovatelka polemizuje s právním názorem soudu o tom, že rozhodnutí v žalované věci je věcí soukromoprávní. Poukazuje na to, že právní disciplínu katastru nemovitostí nelze striktně zařadit do oblasti soukromého či veřejného práva. Podle názoru stěžovatelky lze souhlasit se soukromoprávním charakterem smluvního vztahu vypořádání podílového spoluvlastnictví, nikoliv však již s tím, že tento charakter má i rozhodnutí katastrálního úřadu jako orgánu veřejné moci. Přitom se obecněji dovolává rozhodnutí Ústavního soudu, stejně jako „nálezu Nejvyššího soudu správního z r. 1944“. Ve spojení s tím stěžovatelka dále namítá, že skutková podstata z níž správní orgán vycházel nemá oporu ve spise, neboť své rozhodnutí nevydal s ohledem na podstatný listinný důkaz, kterým je usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 z 29. 12. 1997, č.j. 37 D 1299/97-47 a jeho správné posouzení, a nakonec, že původní rozhodnutí je nepřezkoumatelné právě z hlediska odkazu na zcela odlišnou právní situaci, což vedlo k nezákonnému rozhodnutí ve věci samé a posléze ke snaze soudu celou situaci nějak vyřešit změnou odůvodnění původního rozhodnutí, aniž by tím došlo k nápravě zásadní námitky stěžovatelky týkající se rozlišení okruhů práva soukromého a veřejného. Za tohoto stavu věci stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil jako důvodnou, rozsudkem zrušil napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze, věc mu vrátil k dalšímu řízení a zároveň vyslovil závazný právní názor v dané věci vycházející z posouzení skutkového stavu věci s ohledem na jí citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky a Ústavního soudu České republiky.

Ostatní účastníci se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

Ze správního spisu žalovaného vyplývá, že Katastrální úřad v B. rozhodnutím ze dne 28. 11. 2002, č.j. V-2431/1998-201/3 návrhu žalobců na vklad vlastnického práva nevyhověl a žalobci podali proti tomuto rozhodnutí opravný prostředek ze dne 23. 12. 2002 ke Krajskému soudu v Praze.

Ze spisu Krajského soudu v Praze potom vyplývá, že Krajský soud v Praze o tomto opravném prostředku do 31. 12. 2002 nerozhodl. Dne 1.1. 2003 nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle něhož je soudní ochrana rozhodování správních orgánů ve věcech, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, tj. v soukromoprávních věcech, upravena odlišně, a to v ustanoveních části páté občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř."), ve znění novely provedené zákonem č. 151/2002 Sb., který nabyl účinnosti taktéž k 1. 1. 12003. Krajský soud v Praze potom dne 6. 2. 2003 již rozhodl v tomto novém právním režimu a opravný prostředek žalobců odmítl, právě s ohledem na změnu právního předpisu od 1. 1. 2003, když dospěl k závěru, že je třeba věc podřadit pod přezkum rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto ve věci práva soukromého, a tudíž, že přichází v úvahu řízení podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř.. Pro zřejmé chyby při opisu usnesení potom Krajský soud v Praze vydal dne 24. 4. 2003 opravné usnesení, z něhož taktéž vyplývá, že opravným prostředkem napadené rozhodnutí je rozhodnutím soukromoprávní povahy a nelze mu již poskytnout soudní ochranu ve správním soudnictví.

Kasační stížnost stěžovatelky podaná dne 26. 2. 2003, společně s kasační stížností stěžovatelky, podanou dne 3. 6. 2003, není důvodná.

Na základě žaloby soud podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. přezkoumává v občanském soudním řízení rozhodnutí orgánu moci výkonné a dalších vyjmenovaných orgánů o sporu nebo jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). V případě návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí a řízení o něm dle § 5 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, se jedná o věc, která vyplývá z občanskoprávní věci, tj. z vlastnického vztahu k nemovitostem, a týká se evidence o této věci (vlastnického vztahu). Právo vlastnické je evidentně právem soukromým a jak vyplývá ze shora uvedených ustanovení s. ř. s. a o. s. ř. je třeba případný soudní přezkum napadeného rozhodnutí žalovaného podřadit pod ustanovení § 244 a násl. o. s. ř.

Pokud jde o námitku stěžovatelky, že rozhodování katastrálního úřadu je veřejnoprávním rozhodnutím, neboť obecně je nejobvyklejším hlediskem při rozlišování sektoru veřejného a soukromého práva otázka rovnosti subjektů v dotčených právních vztazích, k té je třeba uvést, že v řízení před orgány veřejné správy tato skutečnost nemůže být rozhodující pro rozlišení veřejnoprávní a soukromoprávní věci. Rozhodujícím by měla být skutečnost, že rozhodnutí vyplývá z vlastnických vztahů k nemovitostem, které jsou v souladu se zákonem evidovány v katastru nemovitostí (čemuž výslovně koresponduje i ust. § 249 odst. 2 o.s.ř., které vymezuje příslušnost k řízení o žalobách v režimu části páté o.s.ř. a pro řízení ve věcech vkladu práva k nemovitostem počítá s příslušností krajských soudů). Právo vlastnické je evidentně právem soukromým a soukromé právo vyžaduje vyšší stupeň soudní ochrany než jaký mu byl dosud poskytován ve správním soudnictví do 31. 12. 2002. Proto zákonodárce stanovil v soudním řádu správním v ustanovení § 68 písm.b/, že žaloba ve správním soudnictví je nepřípustná jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu. Nově od l. ledna 2003 projednávají a rozhodují, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, takové věci obecné soudy podle novelizované části páté občanského soudního řádu. Tato nová právní úprava poskytuje soukromým právům větší ochranu,

neboť soud neprovádí pouze přezkum správního rozhodnutí, ale je povolán k tomu, aby případně sám rozhodl o věci, není tedy pouze orgánem oprávněným v případě zjištěné nezákonnosti postupu správního orgánu napadené rozhodnutí zrušit jako tak dosud činily soudy ve správním soudnictví.

K námitce stěžovatelky, že skutková podstata z níž správní orgán vycházel nemá oporu ve spise, neboť své rozhodnutí nevydal s ohledem na podstatný listinný důkaz, kterým je usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 z 29. 12. 1997, č.j. 37 D 1299/97-47 a jeho správné posouzení, je potom za daného stavu věci nutno konstatovat, že nepřísluší-li soudu v dané věci rozhodovat ve správním soudnictví, nemohl se jí ani obsahově zabývat. K další námitce stěžovatelky že původní rozhodnutí je nepřezkoumatelné právě z hlediska odkazu na zcela odlišnou právní situaci, což vedlo k nezákonnému rozhodnutí ve věci samé a posléze ke snaze soudu celou situaci nějak vyřešit změnou odůvodnění původního rozhodnutí, aniž by tím došlo k nápravě zásadní námitky stěžovatelky týkající se rozlišení okruhů práva soukromého a veřejného je třeba uvést, že i přes chyby vzniklé při přepisování textu odůvodnění usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2003, č. j. 44 Ca 16/2003-6, v odst. 3 na str. 2 je z výroku, jakož i z ostatního textu odůvodnění zcela jednoznačné, že soud citovaným usnesením rozhodoval o opravném prostředku proti rozhodnutí Katastrálního úřadu v Benešově podle § 5 odst. 2 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud za tohoto právního stavu Krajský soud v Praze podle ustanovení § 46 odst. 2 a § 68 písm. b/ s. ř. s. (za použití ustanovení § 129 odst. 2 s. ř. s. vzhledem k tomu, že jde o věc napadlou u soudu před 1. 1. 2003) odmítl podání žalobců na přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, čímž dochází ke skončení řízení ve správním soudnictví a v rámci poučení pak žalobce poučil soud o následcích tohoto odmítnutí a možnosti domáhat se novou žalobou u obecného soudu, je jeho rozhodnutí správné. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky ze dne 26. 2. 2003, společně s kasační stížností stěžovatelky ze dne 3. 6. 2003, jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když neúspěšné stěžovatelce náhrada nákladů řízení nepřísluší a v řízení úspěšnému žalovanému v souvislosti s kasační stížností stěžovatelky žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. 8. 2003

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu